

GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 1 maart 2022

Dossiernr. : K17412

Documentnr. : 2021-072998

Verzonden : 1 maart 2022

Gelet op artikel 3.12, zevende lid, van de Wet natuurbescherming en titel 3a.4, afdeling 3a.1 en 3a.2 van de Provinciale omgevingsverordening;

Gelezen

het verzoek van 10 juni 2021 van de Stichting Faunabeheereenheid Groningen (hierna Fbe-Groningen) tot goedkeuring van het faunabeheerplan ree 2021-2025;

Gehoord

de mening van Provinciale Staten; zoals kenbaar gemaakt tijdens de Statenvergadering d.d. 15 december 2021;

Overwegende

dat wij de Fbe-Groningen erkennen als samenwerkingsverband van jachthouders en maatschappelijke organisaties ten behoeve van duurzaam beheer van populaties van in het wild levende dieren, de bestrijding van schadeveroorzakende dieren door grondgebruikers en de uitoefening van de jacht;

dat de verschillende onderdelen van het faunabeheerplan ree voldoen aan de eisen die de Wet natuurbescherming en onze provinciale omgevingsverordening stellen aan een faunabeheerplan;

het faunabeheerplan past binnen het gestelde beleid van de provincie Groningen zoals vastgesteld in de Beleidsnotitie fauna en flora 2018;

Besluiten

1. Het faunabeheerplan ree 2021-2025 van de Stichting Faunabeheereenheid Groningen goed te keuren op grond van de in de toelichting "Overwegingen bij Besluit" vermelde motivering;
2. Dit besluit in werking te laten treden met ingang van de dag na bekendmaking van dit besluit door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

Groningen, 1 maart 2022

Gedeputeerde Staten voornoemd:

, voorzitter.

, secretaris.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit in werking te laten treden met ingang van de dag na bekendmaking van dit besluit door publicatie op www.officielebekendmakingen.nl.

Bezwaar

Dit goedkeuringsbesluit is een voorbereidend besluit en heeft geen zelfstandig rechtsgevolg. Het besluit maakt namelijk geen handelingen in het kader van beheer en/of schadebestrijding mogelijk. Gelet op artikel 6:3 van de Algemene wet bestuursrecht staat er daarom geen bezwaar of beroep tegen dit besluit open.

Tegen een ontheffing die op grond van dit faunabeheerplan wordt verleend, waarmee het beheer van reeën mogelijk gemaakt zou worden, staat wel bezwaar en beroep open. Een dergelijk besluit zal te zijner tijd separaat gepubliceerd worden, onder vermelding van de mogelijkheden hier bezwaar en/of beroep tegen in te stellen.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Overwegingen bij Besluit

1. Algemeen

Sinds 1 januari 2017 geldt de Wet natuurbescherming (hierna: de wet). Op grond van artikel 3.12, eerste lid, van de wet kan beheer, schadebestrijding en jacht in beginsel slechts plaatsvinden op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan. Faunabeheerplannen dragen bij aan een duurzame en planmatige aanpak van het faunabeheer. Het plan bevat passende en doeltreffende maatregelen ter voorkoming en bestrijding van schade aangericht door in het wild levende dieren. Voor een planmatige en doelmatige aanpak wordt het faunabeheerplan onderbouwd door trendtellingen van de populaties van diersoorten waarop het faunabeheerplan van toepassing is.

In de provinciale beleidsnotitie Fauna en Flora 2018 is toegelicht dat populatiebeheer van reeën op basis van een faunabeheerplan dient plaats te vinden. De faunabeheereenheid is krachtens de wet aangewezen voor het opstellen van een faunabeheerplan. In de provinciale omgevingsverordening zijn eisen gesteld aan de samenstelling van het bestuur van de faunabeheereenheid. Door deze eisen vormt het bestuur van de faunabeheereenheid een afspiegeling van verschillende maatschappelijke invalshoeken bij faunabeheer. Door de brede maatschappelijke samenstelling kan door de faunabeheereenheid een goede afweging gemaakt worden over het nut en de noodzaak van faunabeheer.

Gedeputeerde Staten zijn bij artikel 3.12, zevende lid, van de wet in samenhang met artikel 3a.12, van de provinciale omgevingsverordening provincie Groningen aangewezen om faunabeheereenheden te erkennen. Op basis van artikel 3.12, zevende lid, van de wet keuren Gedeputeerde Staten faunabeheerplannen goed.

2. Mening Provinciale Staten

Provinciale Staten hebben bij het vaststellen van de Natuurvisie en Natuurverordening Gedeputeerde Staten bij motie gevraagd rekening te houden met de mening van Provinciale Staten bij het goedkeuren van faunabeheerplannen. In de Statenvergadering d.d. 15 december 2021 hebben Provinciale Staten gelegenheid gehad hun mening over het plan naar voren te brengen. Wij hebben kennis genomen van de mening van Provinciale Staten. Er leek bij een meerderheid van de partijen begrip voor het belang dat Gedeputeerde Staten hecht aan de verkeersveiligheid. Een meerderheid van Provinciale Staten leek daarom achter goedkeuring van het plan te staan.

Wel zijn door meerdere partijen kanttekeningen geplaatst bij de inzet van preventieve maatregelen – hier zou meer werk van gemaakt moeten worden – en daarnaast hebben meerdere Statenleden het belang van het verzamelen van voldoende en geschikte gegevens onderstreept. Ook is er aandacht gevraagd voor de uitvoerbaarheid van het plan, gelet op het draagvlak onder de wildbeheereenheden. Tot slot zijn er oproepen gedaan om aan de slag te gaan met het beperken van maaiverliezen, ook met behulp van innovatieve technieken.

Gedeputeerde Staten kan zich vinden in deze opmerkingen die door Provinciale Staten zijn meegegeven. Het college zal zich daarom de komende beheerperiode samen met de Faunabeheereenheid en wegbeheerders inzetten om een goed beeld te krijgen van alle preventieve maatregelen die al worden ingezet om wildaanrijdingen te voorkomen, en in gevallen waar dit nog verbeterd kan worden, deze verbetering ook daadwerkelijk te bewerkstelligen. Het college zal ook in nauw overleg met de Faunabeheereenheid werken aan het verbeteren van de datakwaliteit, ook met het oog op het onderzoek dat de Faunabeheereenheid wil uitvoeren. Op het moment dat er een ontheffing voor de Wet natuurbescherming wordt aangevraagd, zullen wij ook extra aandacht besteden aan het draagvlak onder de uitvoerders, alsmede aan het overzicht van preventieve maatregelen.

De oproep om te werken aan het beperken van maaiverliezen zien wij als losstaand van dit faunabeheerplan. Wel willen we in overleg met de agrarische sector en terreinbeheerders blijven werken aan het zoveel mogelijk beperken van het aantal maaislachtoffers.

Tot slot is er een aantal moties ingediend, met betrekking tot het aanleveren van een overzicht van preventieve maatregelen; het bestrijden van roekeloos rijgedrag en het tijdelijk staken van het afschot van reeën. Deze moties hebben geen meerderheid gehaald tijdens de Statenvergadering.

3. Faunabeheerplan

In de brief van 10 juni 2021 heeft de faunabeheereenheid haar faunabeheerplan ter goedkeuring aangeboden aan Gedeputeerde Staten. Dit faunabeheerplan heeft betrekking op het beheer van de reeënpopulatie, in het kader van de verkeersveiligheid en het voorkomen en bestrijden van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren.

4. Omvang en begrenzing werkgebied

Het faunabeheerplan ziet op het totale werkgebied van de faunabeheereenheid, zijnde het gehele grondgebied van de provincie Groningen.

5. Wettelijk kader

Het faunabeheerplan heeft betrekking op het planmatig beheer van de reeënpopulatie in de provincie Groningen.

Op grond van 3.12, zevende lid van de wet heeft een faunabeheerplan goedkeuring van Gedeputeerde Staten.

Verbod op het doden van in het wild levende dieren

Op grond van artikel 3.10, eerste lid onder a van de wet is het o.a. verboden om in het wild levende reeën te doden. Ree is in onderdeel A van de bijlage bij de wet opgenomen als nationaal beschermde diersoort.

Verkeersveiligheid en het voorkomen van onnodig lijden

Gedeputeerde Staten kunnen in het belang van de volksgezondheid en de openbare veiligheid of om andere dwingende redenen van groot openbaar belang, en ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, ontheffing verlenen van het verbod op het doden van in wild levende dieren. De grondslag hiervoor wordt gegeven in artikel 3.17, eerste lid onder c.1° in samenhang met eerste lid onder b.3°, en artikel 3.17, eerste lid onder c.3°. Overeenkomstig artikel 3.17, tweede lid wordt een ontheffing verleend aan een faunabeheereenheid die handelt overeenkomstig een vastgesteld en goedgekeurd faunabeheerplan.

Ook is het mogelijk voor Gedeputeerde Staten om een ontheffing te verlenen in het belang van onderzoek. De grondslag hiervoor ligt in artikel 3.8 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het faunabeheerplan, overzichten van ingezette preventieve maatregelen, de in het faunabeheerplan genoemde werkplannen en een (uitgebreid) onderzoeksvoorstel dienen daarbij als nadere motivering.

6. Afweging

Verkeersveiligheid

In het faunabeheerplan wordt onderbouwd dat het aantal aanrijdingen met reeën hoger ligt dan het beleidsmatig streven om het aantal aangereden onder de 7% te houden ten opzichte van de totale populatie. Het aantal aangereden reeën in de provincie Groningen ligt nu op 8% en daarmee ook significant hoger dan elders in het land (landelijk gemiddelde is 5%). Aanrijdingen met reeën vinden in de gehele provincie plaats en gedurende het hele jaar, met een piek in april en mei.

Voorkomen van onnodig lijden

In het faunabeheerplan wordt tevens toegelicht dat er sprake kan zijn van situaties waarbij reeën onnodig lijden. Reeën kunnen ziek of verwakt raken dat duidelijk is dat zij bijvoorbeeld de (na)winter niet zullen overleven. Ook kunnen reeën dusdanig gewond raken, bijvoorbeeld door een aanval van een loslopende hond, of door een incident bij maaien, dat er sprake is van uitzichtloos lijden. In dergelijke situaties is de mens bij machte en moreel en wettelijk verplicht om dieren die onnodig lijden uit dit lijden te verlossen.

Noodzakelijkheid en wijze van beheer

Uit de toelichting in het faunabeheerplan komt naar voren dat er een verband is tussen de dichtheid van reeën in een gebied en het aantal aanrijdingen. Ook is er een relatie tussen de wegendichtheid en het aantal aanrijdingen. De relatie tussen afschot en het aantal aanrijdingen is echter onduidelijk. Er kan niet met absolute zin gezegd worden dat afschot een effect heeft op het aantal aanrijdingen, maar evenmin dat het beheer geen effect heeft. Deze onduidelijkheid komt waarschijnlijk in ieder geval deels voort uit het feit dat het afschot in de provincie Groningen in de afgelopen beheerperiode relatief laag was. Het afschot bedroeg ca. 15% van de voorjaarsstand, terwijl dit elders in het land vaak 25-30% bedraagt. Tegelijkertijd wordt ook geconstateerd dat het aantal aanrijdingen in de provincie Groningen relatief hoog is.

Het beheer zal niet ongewijzigd worden voortgezet. Het beheer zal plaatsvinden op basis van specifieke werkplannen per wildbeheereenheid. Deze werkplannen worden opgesteld door de wildbeheereenheden en moeten door de faunabeheereenheid goedgekeurd worden. De werkplannen worden toegespitst op de specifieke omstandigheden in het werkgebied van de wildbeheereenheid. Het afschot zal in beginsel alleen plaatsvinden in een zone van 1,5 km aan weerszijden van wegen met een verhoogd risico op aanrijdingen. Het afschot zal alleen buiten deze risicozone plaatsvinden als de lokale omstandigheden daartoe aanleiding geven, bijvoorbeeld als het afschot niet veilig in de risicozone kan plaatsvinden. Voor de risicowegen wordt eerst in overleg met de wegbeheerder gekeken naar de mogelijkheden om preventieve maatregelen te treffen. Pas als dit geen optie is, zal er tot afschot overgegaan worden. Ook het moment van afschot zal meer gefocust plaatsvinden in de periode voorafgaand aan de waargenomen pieken in aanrijdingen. Samengevat zal het beheer in de komende periode een sterker risicogestuurd karakter krijgen.

Gezien het hoge aantal aanrijdingen in de provincie Groningen met reeën, het grote belang van verkeersveiligheid en het belang van het voorkomen van onnodig lijden, achten wij de noodzaak voor beheer voldoende aangetoond.

Nader onderzoek

De Fbe-Groningen is van plan om de komende beheerperiode een nader onderzoek uit te voeren naar de effecten van afschot op het aantal aanrijdingen. Tijdens het onderzoek wil de Fbe-Groningen de beheerdruk variëren om zo meer duidelijkheid te verschaffen over de vraag in hoeverre het afschot van reeën effect heeft op het aantal aanrijdingen met deze diersoort. De Fbe-Groningen werkt de opzet van dit onderzoek verder uit in overleg met de wildbeheereenheden.

Het uitvoeren van een dergelijk onderzoek wordt door ons als nuttig en noodzakelijk gezien. Ook het streven van de Fbe-Groningen om nog meer aandacht te besteden aan een gevalideerde registratie van beheergegevens en adequate monitoring en evaluatie van het gevoerde beheer wordt door ons ondersteund.

Inhoudelijk kader

In artikel 3.12 van de wet en titel 3a.4, afdeling 3a.2 van de omgevingsverordening zijn een aantal inhoudelijke eisen gesteld aan een faunabeheerplan. Het door de Fbe-Groningen aangeboden faunabeheerplan behandelt alle voorgeschreven elementen.

Conclusie

Na weging van alle belangen is de conclusie dat het plan voor goedkeuring in aanmerking komt.